Planlagt flytting av kunst på papir til nytt museum, Munch-museet med Stenersenmuseets samlinger
The planning of the relocation of art on paper - The Munch Museum including Stenersen's collections

Daniel Gillberg[1], Magdalena Godzimirska[2], Gry Landro[3]

MUNCH museet

Introduksjon

Munch-museet med Stenersenmuseets samlinger (MUM) planlegger flytting til et nytt og moderne museumsbygg. En flytting krever at samlingene forberedes for pakking og transport. Som et ledd i dette arbeidet er deler av papirsamlingen tilstandsvurdert og behovet for konservering og pakking er estimert.

Et viktig fokus i prosjektet var å skaffe oversikt over sårbare kunstverk som ikke tåler flytting uten behandling eller som trenger spesielle løsninger for transport.

Prosjektbeskrivelse

Prosjektets målsetting er å sette papirsamlingen i stand til flytting. Prosjektet ble utført av en papirkonservator og har bestått av en innledende og en gjennomførende fase.

Den første fasen ble benyttet til forberedende arbeid som å få oversikt over registrering, dokumentasjon og plassering, samt valg av metodikk og planlegging av logistikk. Dette arbeidet pågikk i fire måneder. Den neste fasen besto i å tilstandsvurdere og å kartlegge behov for konservering og andre særskilte tiltak. Dette arbeidet pågikk i fem måneder.

Papirsamlingen

I MUM's samlinger finnes mange ulike typer av papirbaserte objekter. Foruten tegninger og grafiske verk, finnes det også bøker, fotografier, notater, brev og annet materiale på papir. Samlet utgjør dette rundt 37.000 objekter.

Det meste av grafikk og tegninger oppbevares enten i mapper eller passe-partout. Formatene er standardiserte i fire ulike størrelser og lagres i kassetter som er lett tilgjengelig i kompaktmagasin. Øvrig materiale lagres under ulike forhold. For eksempel skissebøker i skuffer og originalfoto i mapper samlet i esker og arkivskap.

Fakta om papirsamlingen

Tegninger	3.364
Grafikk	16.643
Skissebøker	137
Originalfoto	252
Øvrige foto	4.000?
Brev/notater	8.000-12.000*
Annet materiale	127
Stenersenmuseets samlinger	870
Totalt	39.711

* Mangelfull registrering av innkomne brev til Munch

Prioriteringer

Av ressursmessige grunner lot det seg vanskelig gjøre å tilstandsvurdere hele papirsamlingen. I tillegg er deler av samlingen i god nok stand til å kunne flyttes uten videre innsats fra konservator.

Man valgte derfor å fokusere på den mest problematiske delen av samlingen, det vil si tegningene.

I tillegg benyttet man anledningen til å implementere flere elementer som i utgangspunktet ikke var relatert til prosjektet. Dette gjaldt klassifisering av generell tilstand og lysfølsomhet med hensyn til utstillinger, samt opplysninger om papirtype, vannmerker og spesielle fenomener knyttet til materialbruk og teknikk.

Gjennomgang av tegningene

Tilstandsvurderingen fokuserte på strukturelle og mekaniske skader som kan forårsake tap eller ytterligere skade som følge av flytting. Undersøkelsesmetoden benyttet i prosjektet var betraktning i pålys og sidelys, med og uten lupe. En slik undersøkelse ble vurdert tilstrekkelig for å avdekke de skadefenomener som må utbedres eller sikres før flytting.

Det er første gang en papirkonservator systematisk har gått i gjennom tegningsamlingen i sin helhet. Dette har gitt:

- et solid grunnlag for gjennomføring av neste fase: pakking og transport
- bredere kunnskap om samlingen med hensyn til generell tilstand og materialer
- gode verktøy i forhold til utstillinger
- nyttig oversikt over svakheter og behov for forbedringer når det gjelder oppbevaring

MMT 2910 Portrett av Peter Munch, sogneprest i Vågå. Utført i blyant og akvarell. Foto: Daniel Gillberg

Status for flytting etter gjennomgang av tegningsamlingen

Ingen konservering nødvendig	90 %
Konservering nødvendig	1 %
Særskilt håndtering nødvendig	4 %
Ikke gjennomgått	5 %

Veien videre

Prosjektet har pr. i dag pågått i ni måneder og vil i fortsettelsen bestå i å:

- foreta en tilsvarende gjennomgang av andre prioriterte deler av papirsamlingen: håndkolorerte trykk, originalfotografier og deler av Stenersens samling
- konservere og emballere tegningsamlingen
- emballere resten av papirsamlingen

[1] Papirkonservator, tidligere ansatt på Munch-museet, p.t. privatpraktiserende, daniel@papirkonservator.no,
[2] Papirkonservator, Munch-museet, magdalena.godzimirska@mum.oslo.kommune.no
[3] Papirkonservator, Munch-museet, gry.landro@mum.oslo.kommune.no